

Darbas

PASVALIO RAJONO LAIKRAŠTIS

KETVIRTADIENIS
GRUODŽIO 8 d.
2022 m.

Kaina 0,55 €
ISSN 1392 - 8287

Nr. 139 (10430)

Leidžiamas nuo 1949 m. sausio 4 d.

www.darbs.lt

Garbės piliečio vardas, Krašto premija, kraštiečių grįžimai...

Gruodžio 6-ąją į Pasvalį atvykęs rašytojas, dramaturgas, Kovo 11-osios akto signataras Kazys Saja pirmiausia užsuko į gimtojo Skėrių kaimo kapines, kur amžinojo poilsio atgulę jo tėvai ir du broliai.

Linkėjo, kad „skudurėlių take“ netrūktų šviesių spalvų

Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje Savivaldybės meras Gintautas Gegužinskas kraštiečiui įteikė Pasvalio krašto garbės piliečio regalijas. Prieš metus šis garbingas titulas K. Sajai buvo suteiktas už pilietiškumą, aktyvią veiklą ir viso gyvenimo kūrybinius nuopelnus garsinant Lietuvą bei Pasvalio kraštą.

Šiomet birželio 27-ąją 90-ies metų jubiliejų atšventęs vienas žymiausių šalies dramaturgų ir vaikų knygų autorių toliau stebina savo energija ir fiziniu bei kūrybiniu gyvybingumu. Daugiau nei valandą su bibliotekoje susirinkusiais pasvaliečiais ir svečiais bendravęs Pasvalio krašto garbės pilietis lengva humoro doze dalijosi prisiminimais iš įvairių gyvenimo laikotarpių. Pirmiausia K. Saja mintimis grįžo į gimtąjį Skėrių kaimą, jautriais,

Pasvalio krašto garbės pilietį, rašytoją Kazį Sąją sveikina jo kūrybos gerbėjai – Svalios progimnazijos antrokai Gediminas Garbštas ir Dija Linkevičiūtė.

Aidos GARASTAITĖS nuotr.

švelniais žodžiais piešdamas mamos paveikslą. Ji mirė, kai Kaziukas įpušėjo septintus metus, o dar anksčiau mirusių tėvo ir dviejų brolių išvis beveik neprisimena.

Rašytojas vaizdžiai pasakojo apie pirmąjį savo apsilankymą JAV pas septyneriais metais vyresnį brolių Apolinarą, susitikimus su poetu Bernardu Brazdžioniu, rašytoju Mariumi Katiliškiu ir jo žmona Liūne Sutema (Zinaida Nagyte). Beje, viešėdamas JAV Kazys Saja kuriam laikui buvo apsistojęs Almos ir Valdo Adamkų name Čikagos Market Parko rajone.

Savo parašu patvirtinęs Nepriklausomybės atkūrimo aktą, kraštietis prisiminė Lietuvai lemtą 1991 m. sausio 13-ąją bei savo veiklą Aukščiausioje taryboje-Atkuriamajame Seime.

Priminęs populiarią posakį „vaikšto, kaip žemę pardavęs“, K. Saja juokaudamas minėjo, kad net tris kartus „pardavė žemę“ ir dėl to nė kiek nesigaili. Rašytojas atsisakė tėvų turėto žemės lopinėlio Skėrių kaime, nepareiškė pretenzijų į 5 ha žemės, kurią Plungės krašte turėjo jo globėjai, savo vaikų neturėję Norvaišos, Vilniuje pardavė kaip Kovo 11-osios akto signatarui skirtą žemės sklypą, o gautą solidžią sumą pinigų pervedė į Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo sąskaitą.

Garbės piliečio vardas, Krašto premija, kraštiečių grįžimai...

Sigitas KANIŠAUSKAS
Kotryna KRAPTAVIČIŪTĖ

(Atkelta iš 1 p.)

K. Saja žvilgtelėjo ir į savo kūrybinį palikimą, ilgiau stabtelėdamas prie 2011 m. išleistos prisiminimų, pamąstymų knygos „Skudurėlių takas“ ir naujausio savo kūrinio – šiemet pasirodžiusios tokio pat žanro knygos „Pėdsakai: tiesos ir prasmės gyvenime beiškant“.

„Mūsų gyvenimas panašus į skudurėlių taką, tad tegul jame jums netrūksta šviesių spalvų“, – tokiu palinkėjimu nuoširdžiai ir atvirą prisiminimų bei pamąstymų valandą baigė Pasvalio krašto garbės pilietis K. Saja.

Minėtus ir daugelį kitų K. Sajos kūrinių, tarp jų vaikų mėgstamus – „Ei, slėpkitės!“, „Septyni miegantys broliai“ – galima rasti Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje.

Renginio metu kraštiečių gėlėmis, šiltais žodžiais, dainomis ir ištraukomis iš jo kūrybos sveikino meras G. Gegužinskas, Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos ir Krašto muziejaus vadovės D. Abazoriuvienė bei Vitutė Povilionienė, Svalios progimnazijos direktorė Gitana Kruopienė, progimnazijos mokinukai Dija ir Gediminas, Muzikos mokyklos mokytojos Bronės Petrauskienės vadovaujamos jaunosios kanklininkės Domilė, Justė ir Miglė.

Krašto garbės piliečio vardas suteiktas žurnalistui, publicistui, kraštotyrininkui, knygų autoriui Antanui Šimkūnui.

Įteikti garbingiausi Pasvalio krašto apdovanojimai

Pasvalio kultūros centro Baltojoje salėje vyko iškilmingas Pasvalio krašto premijos bei Pasvalio krašto garbės piliečio regalių teikimas. Kandidatūros ir nominuotųjų nuopelnai „Darbe“ jau buvo plačiau pristatyti, tad dalijamės dar niekur neužfiksuotomis šventiško renginio akimirkomis.

„Ar jums nekilo klausimas – koks oras buvo tą 1497 metų gruodžio 6 dieną? Per Šv. Mikalojų, kai kunigaikštis Aleksandras pasirašė leidimą čia kurti bažnyčią, statyti miestą...“ – minėtis meras Gintautas Gegužinskas klausytojus – miesto žmones, Jo Ekscelenciją vyskupą Joną Kaunecką, svečius iš Norvegijos – nukėlė į miesto pradžią, prieš 525 metus. O Pasvalio gimtadienį šį antradienį minėjome jau dvidešimt šeštą kartą, nuo 1997 metų gruodžio.

Pasvalio rajono savivaldybės padėkos raštu apdovanotas Algimantas Stalilionis – už Pasvalio krašto istorijos įamžinimo veiklą.

Šventiškas, užburiantis ir jaunatviškai džiazuojantis „Jazz Island“ (Vilnius, vad. Artūras Novikas) pasirodymas.

Krašto garbės piliečio vardas suteiktas filologui, enciklopedininkui, vertėjui Antanui Elizeušui Račiui (po mirties). Apdovanojimą atsiėmė žmona Laima Račienė ir dukra Dalia Bukelienė.

Renginio vedėja Ramunė Uždavinienė priminė, kad Pasvalio krašto garbės piliečio vardas suteikiamas nuo 1991 metų, jau trisdešimt aštuonis sykius. Šiais metais garbingą sąrašą papildė dar du kraštiečiai.

Po mirties šis vardas suteiktas filologui, žymiam enciklopedininkui, vertėjui Antanui Elizeušui Račiui (1936–2021) – už ypatingus viso gyvenimo nuopelnus Lietuvai, švietimui ir kultūrai, Pasvalio kraštui ir Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.

Iš rajono vadovo rankų diplomą ir regalias atsiėmė A. Račio žmona Laima Račienė ir dukra Dalia Bukelienė. Ji dėkojo Rinkūnų bendruomenei, Pasvalio bibliotekai, Krašto muziejui, Pasvalio kraštiečių bendrijai Vilniuje, rajono Savivaldybės tarybai: „Už tai, kad įvertinote mano tėčio viso gyvenimo nuopelnus. Už šį puikų apdovanojimą. Tiek mūsų šeimai, tiek giminei didelė garbė savo gretose turėti Pasvalio krašto garbės pilietį. Manau, kad ir Pasvalio kraštas turėtų didžiuotis, turėdamas žmogų „iš Stebeikių kaimo pakraštėlio“ – kaip jis pats rašė savo atsiminimuose. Didelį Pasvalio krašto patriotą. Atgulsi amžino poilsio gimtojoje Pasvalio krašto žemėje.“

Antrasis Pasvalio krašto garbės piliečio vardas buvo suteiktas žurnalistui, publicistui, kraštotyrininkui, knygų autoriui, Pasvalio kraštiečių bendrijos nariui Antanui Šimkūnui (g. 1931 m. Petraičiuose) – už reikšmingus leidinius Lietuvai ir Pasvaliui, Pasvalio krašto garsinimą ir dalyvavimą Pasvalio rajono

kultūros gyvenime, už nuopelnus ugdant kultūrą bei išsaugant istorinę atmintį.

– Esu laimingas pakviestas dalyvauti šioje šventėje. Pasvalys man panašus į didelį kalną... Jaučiuosi pakylėtas ant jo viršūnės! Truputį apledėjusi, apsnigta, bet graži. Toli matyti, – su sau būdingu lengvu humoru Krašto garbės pilietis dėkojo už apdovanojimą. „O buvo laikai, kai Pasvalys man, mano šeimai, iš-tremtai iš Daujėnų parapijos (net iš kolūkio!) atrodė kaip raudona smegduobė...“ – prisiminė, mintimis perbėgdamas Pasvalio ir savo paties nelen-gvą kelią iki šios dienos. Štai vesdamas radijo laidas dažnai prisimindavo, minėdavo Pasvalį. Žinoma, dėl to yra sulaukęs partokratų kritikos. Bet Lietuvos žmonių buvo supras-tas – nes siekė gražinti tėviškei tai, ką ji prarado okupacijos metais. O šiandien gėrė-josi dabarties Pasvaliu, jo pakilimu ir žmonių veiklumu.

Pasvalio rajono savivaldybės

Muzikinis jaunųjų kanklininkių sveikinimas.

padėkos raštu apdovanotas Algimantas Stalilionis – už Pasvalio krašto istorijos įamžinimo veiklą. Aktyvus, Pasvalio kraštotyros lo-byną sparčiai bei svariai turintis pumpėnietis į sceną atnešė energijos ir geros nuotaikos pliūpsnį. Dėko-damas pasidžiaugė ne tik garbingu apdovanojimu, bet ir draugo Vaidoto Gikio įvertinimu.

Būtent šiam rauboniečiui suteikta Pasvalio krašto premija – už Pasvalio krašto kultūros puose-lėjimą, iniciatyvą prikeliant nau-jam gyvenimui Raubonių vandens malūną-karšyklą-verpyklą, senojo vilnos amato tradicijų puoselėjimą, naujo, patrauklaus lankytino objekto sukūrimą Pasvalio rajone, darbą su jaunimu ir visa Raubonių kaimo bendruomene. „Tai, ką jie su žmo-na sukūrė Raubonyse, yra kažkas nuostabaus. Tokie žmonės mūsų kraštą daro patrauklų ir jame da-rosi gera gyventi“, – susižavėjimo neslėpė režisierė R. Uždavinienė. V. Gikys, atsiimdamas premiją, savo ruožtu pasveikino ir ben-dražygę, palaikytoją bei įkvėpėją

Iš mero Gintauto Gegužinsko (kairėje) rankų Pasvalio krašto premija – Vaidotui Gikiui, krašto kultūros puoselėtoji, inicijavusiam Raubonių vandens malūno-karšyklos-verpyklos atgaivinimą.

žmoną Gintarę – su abiem svarbiu apdovanojimu ir kaip tik gruodžio 6-ąją šventusią gimtadienį, o salė džiugiai prapliupo plojimais... Vaidotas prisiminė Raubonių malūno atgaivinimo kelią, dėkojo visiems, prie šio atgimimo prisidėjusiems, ir kvietė užsukti į malūną, laidos „Atspindžiai. Paveldo kolekcija“ kūrėjų pavadintą Pasvalio perlu.

Šventinį vakarą pradėjo bei žiemiškai vainikavo profesionalus jaunimo vokalinis ansamblis „Jazz Island“ (Vilnius), vadovaujamas žymaus džiaz dainininko ir mokytojo Artūro Noviko. Žmogaus balsas skambėjo ir kalėdiniais varpeliais, ir skrabalais, trimitu, net mušamaisiais. Džiazas ritmas, jaunatviška energija, mėgavimasis muzika... O švelnus balsų aksomas gražiai tiko ir adventinio laiko nuotakai. Simboliška – tąvakar ir klausėmės neįtikėtinų žmogaus balso galimybių, ir apdovanojome kraštiečius, kurių neįtikėtinai darbštumas kuria Pasvalio istoriją.

Aidos GARASTAITĖS
nuotr.